

**Naaja H. Nathanielsen
Løsgænger**

**FM 2016/96
23. maj 2016**

Hvordan kan vi politisk styrke og forbedre rammerne for psykisk syge, der undviger hjælp eller har dårlig sygdomsforståelse ved at forbedre kontakten mellem de psykisk syge, sundhedsvæsenet og kommunerne?

(Medlem af Inatsisartut Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit)

Tak til Agathe Fontain for at sætte psykisk syges forhold til debat. Alle der har en psykisk sygdom eller er nær med en person, der har en psykisk sygdom, ved at der er mange forhindringer i det daglige. Der kan være stor forskel på, hvor meget sygdommen fylder. Nogle perioder er meget mørke og der kan være afmagt og angst og vrede. Og det er et problem hvis systemet primært har sin kontakt med de psykisk syge, når det hele er sort og svært. Det gode samarbejde og tilliden skal bygges op mens de psykisk syge har det godt. Derfor er det væsentligt at der er steder, hvor de psykisk syge kan henvende sig og møde andre i samme situation og have kontakt til fagfolk. Denne opgave kan ikke alene løftes af sundhedsvæsenet, men må også løftes i kommunerne. Uden at vide det med sikkerhed, er det mit indtryk at der blandt mennesker der til dagligt møder psykisk syge er en god forståelse af deres situation. Det er for eksempel indenfor psykiatrien, hos politiet og i de væresteder der eksisterer. Men mange andre steder er der en berøringsangst overfor psykisk sygdom og også mange myter. Denne usikkerhed overfor psykisk syge mener jeg kan være med til at eskalere det negative ved psykisk sygdom. Hvis man mødes med manglende forståelse eller måske ligefrem med nervøsitet så er udgangspunktet for at bede om hjælp ikke godt. Jeg foreslår, at alle kommuner har en klar strategi for hvilke tilbud de ønsker at byde kommunens borgere med psykisk sygdom og deres pårørende. På den måde kan kommunernes indsats også bedre blive evalueret, eksempelvis af Rådet for menneskerettigheder. Også sundhedsvæsenet bør se på, om adgangen til hjælp er god nok. De psykisk syge bor jo ikke alle sammen i Nuuk og derfor kan der være langt til hjælpen og støtten. Fra Selvstyrets side ligger der et ansvar for at italesætte psykisk sygdom ud over de årlige mærkedage. Det er jo kun et par år siden, at Selvstyret ønskede at smide psykisk syge borgere ud af INIs lejeboliger, da Selvstyret mente de var til fare for deres omgivelser. En sådan sag er ikke fremmede for håndteringen af psykisk sygdom i vores samfund og det nytter ikke, at psykisk sygdom betragtes som noget der alene skal håndteres i sundhedsvæsenet og af socialområdet. Det skal også løftes på uddannelsesområdet, på boligområdet og på arbejdsmarkedet. Der er plads til forbedringer alle steder og derfor er det en god anledning til at få status på arbejdet med psykisk syges muligheder.